

Kalevi Kämäräinen
Asematie 1 B 14
75530 NURMES

1/3

ASIA

Liikenteen turvallisuusviraston menettely sähköisen asiakirjan vastaanottamista koskevan ilmoituksen toimittamisessa asiakirjan lähettäjälle

KANTELU

Oikeuskanslerinvirastoon on 28.7.2010 saapunut Kalevi Kämäräisen kantelu koskien Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) menettelyä. Kantelussaan Kämäräinen toteaa, ettei ole saanut Liikenteen turvallisuusvirastolta ilmoitusta asiakirjan vastaanottamisesta viraston kirjaamoon 19.7.2010 ja 20.7.2010 lähettämiensä sähköpostiviestien osalta.

SELVITYSPYYNTÖ

Liikenteen turvallisuusviraston kirjaamosta 10.9.2010 puhelimitse saatujen tietojen mukaan Kämäräisen sähköpostiviestit 19.7.2010 ja 20.7.2010 sekä 28.7.2010 oikeuskanslerinvirastollekin tiedoksi tullut viesti on vastaanotettu Liikenteen turvallisuusviraston kirjaamossa. Asia on kirjattu 19.7.2010 ja asiakirjat välitetty viraston Oikeus- ja hallintopalveluihin sekä Rautatiet – osastolle käsiteltäviksi. Saatujen tietojen mukaan Liikenteen turvallisuusviraston käytäntönä on, että jokaiseen kirjaamossa vastaanotettuun sähköpostiviestiin toimitetaan lähettäjälle automaattinen kuittaus. Saatujen tietojen mukaan edellä tarkoitettuihin sähköpostiviesteihin ei ole toimitettu manuaalisia kuittauksia.

Pyysin 13.9.2010 päivätyllä selvityspyynnöllä Liikenteen turvallisuusvirastolta kantelun tutkimiseksi tarpeellista selvitystä. Viittasin selvityspyynnössäni sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 12 §:n 1 momenttiin ja pyysin Liikenteen turvallisuusvirastoa lausumaan erityisesti siitä, onko Kämäräiselle toimitettu ilmoitusta sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta sähköpostiviesteihin 19.7.2010, 20.7.2010 ja 28.7.2010, ja jos näin ei ole menetelty, lausumaan lisäksi tähän johtaneista syistä. Pyysin Liikenteen turvallisuusvirastolta lisäksi selvitystä siitä, kuinka virastossa on kantelussa tarkoitettuna ajankohtana järjestetty sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta ilmoittaminen.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

SELVITYS

Liikenteen turvallisuusviraston 17.11.2010 päivätyssä, pääjohtaja Kari Wihlmanin ja lakimies Juha Keski-Koukkarin antamassa selvityksessä on todettu, että sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta ilmoittaminen on kantelussa tarkoitettuna ajankohtana Liikenteen turvallisuusvirastossa järjestetty siten, että viraston tietojärjestelmä toimittaa viestin lähettäjälle automaattisen kuittauksen viestin vastaanottamisesta. Liikenteen turvallisuusvirasto toteaa, että viraston tietojärjestelmästä saatujen tietojen perusteella ei kuitenkaan voida osoittaa, että tietojärjestelmä olisi lähettänyt Kämäräiselle automaattisen vastaanottokuittauksen tämän 19.7.2010, 20.7.2010 ja 28.7.2010 lähettämiin sähköpostiviesteihin. Selvityksessään Liikenteen turvallisuusvirasto toteaa vastaanottokuittauksen mahdollisen toimittamatta jäämisen johtuneen vuonna 2010 toimintansa aloittaneen uuden viraston tietojärjestelmästä.

Liikenteen turvallisuusvirasto toteaa lisäksi ryhtyneensä toimenpiteisiin, jotta jatkossa voidaan paremmin varmistua siitä, että tietojärjestelmä toimittaa lainmukaisen ilmoituksen sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta.

RATKAISU

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on viipymättä ilmoitettava sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta lähettäjälle. Ilmoitus voidaan toimittaa tietojärjestelmän välityksellä automaattisena kuittauksena tai muutoin. Vastaanottamisesta ilmoittaminen ei vaikuta asian käsittelyn edellytyksiin, joista säädetään erikseen.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (HE 17/2002 vp) on todettu, että kyseisessä pykälässä säädetään viranomaiselle kuuluvasta velvoitteesta huolehtia sähköisten asiakirjojen vastaanottamisesta ilmoittamisesta. Esitöissä on viitattu hallituksen esitykseen laiksi sähköisestä asioinnista hallinnossa (HE 153/1999 vp), jossa todetaan, että tällainen sääntely on tarpeen sähköisen asioinnin riskien pienentämiseksi. Asioinnin eri osapuolten käytössä olevat laitteistot ja ohjelmistot voivat olla yhteensoveltumattomia, jolloin lähetetty sähköinen viesti ei välttämättä saavu lainkaan perille tai viivästyy olennaisesti. Lisäksi sähköiset asioinnit saattavat vaatia sellaisia taitoja, joita kaikilla käyttäjillä ei ole vielä hallinnassaan, jolloin viestin toimittaminen saattaa epäonnistua. Hallituksen esityksen mukaan vastaanottoilmoitus tulisi pyrkiä järjestämään automaattisena toimintona. Viranomaisen harjunnassa on kuitenkin, käytetäänkö jotain muuta ilmoitustapaa tai yhdistetäänkö automaattiseen ilmoitukseen myös muuta informaatiota viranomaisen toiminnasta. Esityksessä todetaan myös, että käytännössä automaattikuittauksissa esiintyy ongelmia, jotka voivat liittyä sekä lähettävään että vastaanotettavaan järjestelmään. Ilmoitus sähköisen asiakirjan saapumisesta ei ole kannanotto asian käsittelyn edellytyksiin eikä lopputulokseen. Ilmoitus ei myöskään sellaisenaan merkitse vielä sitä, että asia on tullut viranomaisessa vireille.

Liikenteen turvallisuusvirasto on antamassaan selvityksessä todennut, että sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta ilmoittaminen on kantelussa tarkoitettuna ajankohtana virastossa järjestetty siten, että viraston tietojärjestelmä toimittaa viestin lähettäjälle automaattisen kuittauksen. Kantelun johdosta toimitetun selvityksen johdosta Liikenteen turvallisuusvirasto toteaa, että viraston tietojärjestelmästä saatujen tietojen perusteella ei kuitenkaan voida osoittaa, että tietojärjestelmä olisi lähettänyt Kämäräiselle automaattisen vastaanottokuittauksen tämän lähettämiin sähköpostiviesteihin. Manuaalista ilmoitusta viesteihin ei myöskään ole lähetetty.

OIKEUSKANSLERIN VIRASTO

Näkemykseni mukaan Liikenteen turvallisuusviraston selvityksessä viitattu uuden viraston tietojärjestelmä, jonka seurauksena vastaanottamista koskeva ilmoitus on mahdollisesti jäänyt lähettämättä, voidaan katsoa riittäväksi perusteluksi kantelussa esitetyn ensimmäisen, 19.7.2010 lähetetyn viestin osalta. Saamatta ilmoitusta alkuperäisen viestin vastaanottamisesta Kämäräinen on kuitenkin kantelusta ilmenevällä tavalla lähettänyt kaksi uutta, samansisältöistä viestiä Liikenteen turvallisuusviraston kirjaamoon pyytäen ilmoitusta viestin vastaanottamisesta. Näihin viesteihin ei saadun selvityksen mukaan ole viraston toimesta vastattu. Viestien 20.7.2010 sekä 28.7.2010 perusteella viraston kirjaamon olisi ollut mahdollista päätellä automaattisen ilmoituksen epäonnistuneen ja ilmoittaa viestin vastaanottamisesta Kämäräiselle manuaalisesti.

Tässä yhteydessä kiinnitän Liikenteen turvallisuusviraston yleisemminkin hyvän hallinnon periaatteisiin. Hallintolain (434/2003) hyvän hallinnon perusteita koskevan 8 §:n nojalla viranomaisen on vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Viranomaiselta voitaneen näin ollen myös hyvän hallinnon edistämiseksi edellyttää vastaamista erilaisiin riittävän yksilöityihin, muun muassa viestin vastaanottamista koskeviin tiedusteluihin.

Totean vielä, että käytettävissä olevan asiakirjaselvityksen perusteella minulla ei ole aihetta epäillä Liikenteen turvallisuusviraston muilta osin menetelleen tavalla, johon laillisuusvalvonnassa tulisi puuttua. Kantelun johdosta antamassaan selvityksessä Liikenteen turvallisuusvirasto on myös ilmoittanut ryhtyneensä toimenpiteisiin, jotta jatkossa voidaan paremmin varmistua siitä, että tietojärjestelmä toimittaa lainmukaisen ilmoituksen sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta. Näin ollen Liikenteen turvallisuusviraston menettely ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kiinnitän viraston huomiota sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaiseen ilmoitusvelvollisuuteen sähköisen asiakirjan vastaanottamisesta sekä hyvän hallinnon perusteita koskevaan hallintolain 8 §:ään ja lähetän tässä tarkoituksessa Liikenteen turvallisuusvirastolle jäljennöksen tästä päätöksestä.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Nuorempi oikeuskanslerinsihteeri

Virpi Laukkanen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO